

Dosarul nr. 3ra-759/19

Prima instanță: Judecătoria Ungheni (jud. A. Parfeni)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. E. Clim, O. Cojocaru, B. Bîrca)

ÎNCHEIERE

17 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea cererii de recurs depuse de către Iurie Rusu, reprezentat de avocatul Ion Ciorba,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Iurie Rusu împotriva Consiliului sătesc Costuleni și Primăriei satului Costuleni, raionul Ungheni, intervenienți accesorii Vitalie Rusu și Radu Vizir cu privire la contestarea actelor administrative.

împotriva deciziei din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Iurie Rusu, reprezentat de către avocatul Ion Ciorba și a fost menținută hotărârea din 13 iunie 2018 a Judecătoriei Ungheni,

constată:

La data de 28 martie 2011 Iurie Rusu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului sătesc Costuleni și Primăriei s. Costuleni, r-nul Ungheni, intervenienți accesorii Vitalie Rusu și Radu Vizir cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 02 martie 2006 Consiliul sătesc Costuleni a adoptat decizia nr. 01/8.2, prin care i-a atribuit în proprietate privată lotul de teren cu suprafața de 800 m. p, amplasat în s. Costuleni, cartierul vechi. Ulterior, la data de 13 martie 2006 lotul de teren a fost înregistrat în Registrul cadastral al deținătorilor de teren cu nr. 1158, iar la data de 10 august 2007 i-a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

A menționat că, anterior transmiterii lotului de teren în proprietatea privată, Primăria s. Costuleni a eliberat certificatul de urbanism nr. 01 din 14 ianuarie 2006 și autorizația de construcție nr. 01 din 16 ianuarie 2006, iar Biroul de proiectări, arhitectură și sistematizări al raionului Ungheni a aprobat proiectul de construire a casei de locuit în baza actelor permissive de construcție, care i-au fost eliberate.

A susținut că, conform art. 20 din Codul funciar, drepturile deținătorului de teren, printre altele, enumeră titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberat de autoritățile administrației publice locale.

A evidențiat că, reieșind din prevederile Regulamentului privind certificatul de urbanism și autorizarea construirii sau desființării construcțiilor și amenajărilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 360 din 18 aprilie 1997, pentru a fi eliberat certificatul de urbanism, este necesar un studiu aprofundat a situației de facto a bunului imobil - obiect al certificării, respectiv, la eliberarea documentelor permise de construire pe numele său, organele abilitate au verificat minuțios toate aspectele faptice și juridice ale lotului de teren în posesia și ulterioara proprietate a sa și doar după aceasta, a eliberat actele enunțate.

A specificat că, la moment deține lotul de teren în hotarele stabilite prin titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, proiectului construcției și actelor permissive de construcție, însă totuși prin decizia nr. 04/7.1 din 22 iunie 2006 Consiliul sătesc Costuleni a atribuit lui Vitalie Rusu în proprietate privată lotul de teren cu suprafața de 800 m.p., situat în satul Costuleni, iar la data de 17 iulie 2006 i-a eliberat certificatul de urbanism nr. 23 pentru ca ulterior să fie eliberată autorizația de construire nr. 22 din 01 august 2006.

A invocat că, actele enunțate au fost eliberate în mod ilegal, cu încălcarea dreptului său de proprietate privată, or, lotul de teren eliberat lui Vitalie Rusu se suprapune cu lotul său de teren. Deci, prin decizia nr. 04/7.1 din 22 iunie 2006 lui Vitalie Rusu i-a fost atribuită o parte a lotului de teren, ce se afla în proprietatea sa.

A solicitat anularea deciziei Consiliului sătesc Costuleni nr. 04/7.1 din 22 iunie 2006, a certificatului de urbanism nr. 23 din 17 iulie 2006 și a autorizației de construire nr. 22 din 01 august 2006.

Prin hotărârea din 13 iunie 2018 a Judecătoriei Ungheni a fost respinsă acțiunea depusă de către Iurie Rusu ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Iurie Rusu, reprezentat de către avocatul Ion Ciorba și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Instanțele judecătorești ierarhic inferioare, în susținerea soluțiilor sale, cu trimitere la prevederile art. 220 din Codul civil, au reținut că, ședința Consiliului sătesc Costuleni din 22 iunie 2006 a fost convocată și a fost desfășurată în conformitate cu prevederile art. 16-22 din Legea privind administrația publică locală, decizia fiind adoptată de autoritatea publică competentă.

La fel, instanțele judecătorești au conchis că, certificatul de urbanism și autorizația de construire au fost adoptate cu respectarea exigențelor prevăzute de lege, mai mult, actele contestate și-au pierdut valabilitatea și nu mai produc efecte juridice, deoarece au fost eliberate doar pe un termen de 12 luni.

Totodată, instanțele judecătorești au reținut că, prin faptul neoperării de către OCT Ungheni a înscrierilor necesare în Registrul bunurilor imobile, Vitalie Rusu nu poate fi privat de proprietate, cu atât mai mult că, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral xxxx a fost depus la OCT Ungheni la data de 13 septembrie 2007, fapt confirmat prin înscrierea „înregistrat”, pe când titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral xxxx, proprietar Iurie Rusu, a fost înregistrat mai târziu, adică la data de 21 octombrie 2007.

În final, instanțele judecătorești au concluzionat că, Iurie Rusu nu a indicat care nulitate se solicită, absolută sau relativă și nu a menționat în baza căror articole din Codul civil urmează a fi declarate nule actele juridice enunțate.

La data de 25 aprilie 2019 Iurie Rusu, reprezentat de avocatul Ion Ciorba, a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu hotărârile judecătorești, deoarece în urma emiterii deciziei Consiliului sătesc Costuleni, r-nul Ungheni nr.04/7.1 din 22 iunie 2006, lui Iurie Rusu i-a fost încălcat vădit dreptul de proprietate, garantat de legislația națională și internațională.

A menționat că, Consiliul sătesc Costuleni, înainte de a emite decizia nr. 04/7.1 din 22 iunie 2006, prin care a fost atribuit lui Vitalie Rusu în proprietate privată terenul cu suprafața de 800 m. p., urma să verifice dacă dispune în natură de acest teren, să-l delimiteze și să întocmească planul cadastral, după care să-l transmită în proprietate privată, lucru care a fost neglijat de către organele administrației publice locale.

A susținut că, în ședințele de judecată reprezentanții Consiliului sătesc Costuleni au recunoscut greșeala și au solicitat admiterea acțiunii depuse de către Iurie Rusu, cu anularea deciziei respective, însă instanțele judecătorești nu au ținut cont de acest fapt.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede astfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat decizia contestată în adresa părților la data de 21 martie 2019, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă lipsesc la dosar.

Astfel, recursul, depus la data de 25 aprilie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul depus de către Iurie Rusu, reprezentat de avocatul Ion Ciorba, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de către Iurie Rusu, reprezentat de avocatul Ion Ciorba, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Iurie Rusu, reprezentat de avocatul Ion Ciorba, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Iurie Rusu, reprezentat de avocatul Ion Ciorba, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu